

TARYBINIS ROKIŠKIS

(P/B) Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. K-to Organas

Nr. 83 (390) | 1947 m. liepos 17 d. | Kaina 20 k.

NAŠIAIS DARBO LAIMĖJIMAIS SUTIKIME SEPTINTĄSIAS TARYBŲ LIETUVOS METINES

Esame didingos ir džiaugiamos Lietuvos darbo žmonių fronte išvarese. Amžiaus buvusi politinė ir ekonominių išvilių savo ir svetinėjų eksploratorių paversta, Lietuvą nuo 1940 m. liepos mėn. 21 išėjant galutinai nusikratę neveikloje eksplotacijos pačius, likvidavo dvarininkų, kapitalistų ir šeimininkų valdinių vėspavalių išnustatė savo darbininkų valstiečių valdžią, pati likdama savo ekonominių, politinių ir kultūrinių gyvenimo ūkinių. Garbingai pasirinkus išnemėti ir tikra keliaj i socializmą, Lietuviai tauta išstojo į Tarybų Socialinių Respubliką. Jungs brolišky tautų ūkima. Klastingas vokiškių groblių išgulimas laikinai nutraukė tarybinės šalties taikų ir kurybinės, atstatė Lietuvos dvarininkų ir kapitalistų valdžią, pašaukino lietuvių tautos valstybės ir, išbraukęs Lietuvos vardo iš tautų žemėlapio, paverčią Ostlandu. Vokiškieji laikinai žmogédros per savo išplovavimą laiką Lietuvos išvakino pušę milijono žmonių išskistančius išvarė į katorga arba badui ir skurdui, suaukino ir išplėše daugumą fabrikų, įmonių, sudegino bei išplėvė nemaža miestų ir kaimų.

Tarybinė Armija, triukindama savo kelyje vokiškuosis publikus, išvadavo ir Tarybų Lietuvą. Ir tiki šis lietuvių liaudies pasirinktas tarybinis kelias ligelėjo ją nuo gėdingos prastes, kuriai jai ruoše vokiškai našimis. Su pasididžiavimu lietuvių tauta šandien mato, kad po Tarybų Lietuvos vėliavai yra sujungtos visos lietuvių temės su senaja sostine Vilniu ir uostu Klaipėda.

Našinti lietuvių tauta su dideliu entuziazmu émeli darbu, kad kuo greičiau atstatytų išgriautą liaudies ūkį, užgydantį žaidas. Ypatingai didelė perspektivas krašto ūkiniam ir kultūriniam pakelėmui.

Šeštadidelis didingas stalininis penkmečio planas, kurį Lietuvos darbo žmonės sutiko su ypatingu džiaugsmu. Mūsų apskrities darbo žmonės, vykdymam statinio penkmečio antrų metų iðdavinius, kasdien pasiekia vis nauju ir nauju gamybiniai laimėjimai. Astatytas Juodupės vilno audinių fabrikas „Nemunas“

IVYKDĘ METINĮ PIENO PARUOSŲ PLANĄ

Rokiškio oðu dirbtuvės parabinis ūkis, stropial vykdydamas valstybinius pieno privaomuosius pristatymus, pasiekė šioje paruošų srityje gana gerų rezultatus: metinis pieno paruošų

paruošų plano ivykdymo respublikoje Lietuvos TSR Ministrų Tarybos nutarimas

Lietuvos TSR Ministrų Taryba nutarimai:

1. Nuo š. m. liepos mén. 10 dienos uðrausti privatiems pirkliams, visoms kooperatinėms organizacijoms, o taip pat valstiečių ūkiams pardavinėti ir keisti grûdus, miltus ir duoną iki pat grûdų pristatymo valstybei plano ivykdymo.

Nustatyti, jog privatūs pirklių, kooperatinės organizacijos ir valstiečių ūkiai galés pardavinėti ar keisti grûdus, miltus bei duoną tik Lietuvos TSR Ministrų Tarybai iðdus po to, kai

respublika visumoje bus ivykdžiusi nustatytą grûdų pristatymo valstybei planą (séklas pa-skola, privaomuosius pristatymus, atlyginimą natûrą už MTS bei MANP darbą).

2. Asmenis, nusijengusius netelsėta prekyba duona, pirmą kartą nubausti pinigine bauda iki 300 rublių, o pasikartoju, traukti teismo atsakomybén. Ne-telsėta parduodamus produktus konfiskuoti ir perduoti grûdų paruošų punktams ir vartotojų kooperacijai atitinkamai apifor-minus priélimimo kvitais.

Lietuvos TSR
Lietuvos TSR
Ministrų Tarybos Pirmininko
Ministrų Tarybos Relkalų Valdytojas V. MICKEVIČIUS

3. Pareigūnus, laužančius ši nutarimą, traukti teismo atsakomybén.

4. Ipareigoti Vidaus Reikalų Ministeriją (drg. Bartušinas) uðtikrinti, kad miltcios organai konfiskuotų neteisėtais parduoda-mus privačių pirklių, kooperati-nių organizacijų ir valstiečių ūkių grûdus, miltus ir duoną, uðdėtų kaltiniukams pinigines baudas, o pasikartoju, traukti teismo atsakomybén.

5. Ipareigoti apskričių bei miestų vykdomuosius komitetus nustatyti griežią šio nutarimo ivykdymo kontrolę.

Pavaduotojas V. PISAREVAS
Ministrų Tarybos Relkalų Valdytojas V. MICKEVIČIUS

BAIGTAS DERLIAUS VALOMOJO INVENTORIAUS REMONTAS

PANEMUNIS, liepos 14 d. Galutinai baigė derliaus valomojo inventoriaus remonta vi-sų Panemunio valsč. apylinkų naujakurių, Tėvynės karo dalyviai, priedininkai ir kitų darbo valstiečiai. Lygiagrečiai su šienapjūtės darbais, darbo valstiečiai atremontavo 50 arklinius grûblių, 4 kertamasias mašinas, daug vežimų ir smulkus darliai valyti skirto inventoriaus. Derliaus valomojo inventoriaus remontas valsčiuje ivykdytas 100 proc.

Z. Žalionis

MAŠINISTA! ISIJUNGÉ I SOCLENKTYNIAVIMĀ

Š. m. liepos mén. 15 d. ivyko Rokiškio MTS kuliamujo mašinų mašinistų susirinkimas, skirtas artėjančio kultimo darbų pravedimo aplausvystymui. Susirinkime dalyvavo 26 mašinistai, ju-tar 10 kursantų.

Susirinkusieji apsvarstė kuliamujo mašinų remonto eiga, numatę jų maršrutus; dėl sekmin-gesnio kuliamujo remonto atlaimo ir pačių kuliimo darbų pravedimo mašinistai vleningai priėmė nutarimą ištrauktai į tarpasavio socialistinių lenktyniavimą.

Susirinkime išstojojus mašinistas drg. Šereika išpareigojo iki Didžiosios Spalio Šventės ivykdytų kultimo darbų planą 200 proc. Ir į lenktynes išskriktai į tarpasavio socialistinių lenktyniavimą.

Tokius išpareigojimus prisie-mė ir kitų MTS mašinistai.

„T. R.“ koresp.

ŽYMIAS VIRŠYTAS PUSMETINIS GAMYBOS PLANAS

Rokiškio apskr. Pramkombinatui priklausančios oðu dirbtuvės (vedėjas drg. Amduras) dirbtuvės kolektivo tarpe išsi-vystė platus soclenktyniavimas dėl duotųjų gamybių uðuočių priësterminio ivykdymo. Per pirmajį šį metų pusmetį šiai dirbtuvei buvo duotas planas pagaminti 28.000 dem² Juchtos ir pamušalinių odos. Duotasis planas buvo ivykdytas 149 proc. Ypač stropių darbu pasižymėjo meisteris Kotovas, ménnesius uðuočius ivykdydamas ne mažiau 150 proc. Gerai dirbo drg. drg. Sininovas, Sakalauskas ir kiti.

Išleidžiamoji produkcija yra aukštesnės kokybės, negu anks-tiau.

Dirbtuvės vedėjo drg. Amdu-ro iniciatyva buvo atremontuoti bei patobulinti senieji įrengimai, ko pasékoje pradėta ga-minti Juchtkromas. J. Petraitis

MŪSŲ TĒVYNĖS DIENA

Bielovežo gilioje

MINSKAS, VII. 14. (TASS).

Turtingas ir įvairus gyvulių ir augmenijos pasaullis Baltarusijos valstybinės draudynė — Bielovežo gilioje. Šimtamečiai ažuolai, eglės, pušys, liepos turė po 50 metrų aukštį. Seniausiam ažuoliui suėjo 600 metų. Greta baugžčių gyvuliukų, čia gyvena vilkai, loikai, lùsys, šernai. Patys vertingiausieji gilių gyventojai yra stumbrai. Sie reti gyvulių pasauilio atstovai tiktais čia ir dar Lenkijos draudynė laikomi laisvėje. Mišku plunksnuocių pasauliu atstovauja 200 įval-rių paukščių rūšių.

Bielovežo gilia duoda ne-išsemiamos medžiagos moksliniams stebėjimams.

Šiemet čia atkurtos įvairios laboratorijos, zootechnikos muziejus, biblioteka, veislynai. Cia vél émė plaukti mokslinių ekspedicijos. Atvyko TSRS Mokslo Akademijos mokslinių bendradarbių grupė su akademiku Skriabinu priešakyje ir kt. Laukiama atvykstant naujų mokslinių ekspedicijų iš Maskvos ir Leningrado.

Baltarusijos kino operato-rių nufilmo ir atidavę demonstruoti mokslinių dokumentinių filmų „Bielovežo gilia“.

Slavinsko mašinų gamykla sémkingai vykdo kokso — cheminės pramonės iren-gimus. Ypatingai gerai dirba reduktorių cechas.

Nuotraukoje: saltkalvis—stachanovietis M. Małachenko apžiūri reduktorių po jo išbandymo stende.

J. Bendarenko nuotr.
TASS'o spaudos klišė.

Kilnojami atsarginių dalių kioskal

KIROVOGRADAS, VII. 14. (TASS). Srityje įsteigta 12 kilnojamų kioskų, kurie tie-siogiai lauke aprūpina MTS ir kolektivinius ūkius deficitinėmis atsarginėmis dali-mis derliaus valomosioms mašinoms. Parduodama apie 300 pavadinimų detalių, tame skaičiuje šratiniai guolių, magnetai, žvakės traktoriams, diržai kombainams ir kultamosioms, šeštarne, javapiūvių segmentai ir pírš-tai ir t.t.

Kilnojamieji kioskai jau aplankę Bobrineco, Zlatopo-llo, Novomirgorodo, Vitazevkos ir daug kitų rajonų. Jie pardavę atsarginių dalių maždaug už pusę millijono rublių.

(ELTA).

Gružioje valomas javų derlius

TBILISI, VII. 14. (TASS). Gružijos kolektivinių ūkių nuvalė varpinų derlių nuo kelių dešimčių tūkstančių hektarų ploto. Raudonosios gurguolės kasdien nuveža į paruošų punktus šimtus tonų naujojo derliaus grûdų. Ypač sémkingai vyksta grûdų pristatymas valstybei Kacheti-jos rajonuose. Lagodechų rajone nuvalyti beveik visi ziemkeniai.

(ELTA).

J. Petraitis

nuėmimui ir grūdų paruošoms

„Derliaus valymas — sako draugas Stinas, — sezoniinis darbas, ir Jis nemégsta laukti. Nuvalai laiku — laimėjai, pasi-vėlavai derlių nuimti — pralaimėjai“.

Javų brendimas vyksta labai greitai, ypač esant karštam ir sausam orui. Pavėlavus žiemę, kai būtina išvadinti žemės ūkio kooperatinės draugijos privalo kuo greičiausiai atremontuoti visas turimas javapiūvės ir arklinius gréblius. Reikta žinoti, kad javapiūvė per visą dieną galima nuplauti apie 5 ha javų. Tuo tarpu žmogus su dalgiu per tą patį laiką nepajėgta daugiau nukirsti, kaip pusę ha. Dėl to visos javapiūvės rugapiūtės metu privalo dirbtai be jokių gedimų nuo švlesos iki suteimų. Tuo būdu bus galima žymiai pagreitinti javų plovimą ir palengvinti tūkstančiams darbo valstiečių sunkų rankų darbą bei išvengti didelių nuostolių.

Javų plovimui turi būti kuo plačiausiai panaudotos ir šienapiūvės. Pastarosios visiškai nesunku priderinti javų plovimui. Tuo tikslu prie šienapiūvės reikia pritaisyti tiltelį, kuris bent dalinai pavaduoja javapiūvės stalą. Tiltelis padaromas iš atskirų pionyčių lentelių, viename gale pritvirtintų prie storesnės lentelės. Jo ilgis turi prikyti šienapiūvės dalgio ilgiui, o plotis sudaro 75–100 cm. Tiltelis įtvirtinamas į dalio skyrėjų galus judomai, kad galėtų kilnotis į viršų ir žemyn. Kiliajna jis ant sėdynės sėdys žmogus koja paminos pagalba. Kai mašina padaro porą plauštų, kai truputį atleidžiama, kad pamina taip pat atsileistų. Tada tiltelis nusileidžia žemyn ir Javai nusmunka už tiltelio. Be tiltelio prie šienapiūvės reikia pritaisyti du skyrėjai abiejuose dalio galuose. Skyrėjai turi būti daug didesni negu žolei plauti, priešingu atveju plaučiai Javai taršysis; dažnai prie šienapiūvės dar pritaisoma ir antra sėdynė, ant lauko rato, esančio greta dalio. Ant jos sėdys žmogus koja mina tiltelį kilnojantį paminą ir grébliu nužeria nuo tiltelio nuplautus

javus. Kai sėdynė neįtaisoma, tada su grébliu žmogus eina paskui dalgiu ir nuo tiltelio nužeria javus. Taip priderinta šienapiūvė, nors ir turi kai kurių nepatogumų, bet Ji mažiausiai šešius kartus greičiau javus nukerta, negu žmogus dalgiu. Dėl to jau dabar visas šienapiūvės būtinai reikalinga priderinti javų plovimui ir rugapiūtės metu tas panaudoti tokiai pat mastu, kaip ir Java-piūvės.

Negalima užmiršti paruošti javapiūvėms kai kurių atsarginių dalių, kad darbo metu jomis būtų galima pakeisti sugedusias. Pirmoje eilėje labai pravartu turėti atsarginjų Java-piūvės dalgių bei pastarojo plokšteles ir peiliukus. Šios dalių darbo metu dažnai atsimpa be sugenda ir reikalinga pažeisti geromis.

Javapiūvės geresniams išnaujinimui būtinai reikalinga sudaryti tikslus darbo grafikus ir maršrutus. Kiekvienoje MTS, tarybiniam ūkijam ir žemės ūkio kooperatinės draugijos privalo kuo greičiausiai atremontuoti visas turimas javapiūvės ir arklinius gréblius. Reikta žinoti, kad javapiūvė per visą dieną galima nuplauti apie 5 ha javų. Tuo tarpu žmogus su dalgiu per tą patį laiką nepajėgta daugiau nukirsti, kaip pusę ha. Dėl to visos javapiūvės rugapiūtės metu privalo dirbtai be jokių gedimų nuo švlesos iki suteimų. Tuo būdu bus galima žymiai pagreitinti javų plovimą ir palengvinti tūkstančiams darbo valstiečių sunkų rankų darbą bei išvengti didelių nuostolių.

Javų plovimui turi būti kuo plačiausiai panaudotos ir šienapiūvės. Pastarosios visiškai nesunku priderinti javų plovimui. Tuo tikslu prie šienapiūvės reikia pritaisyti tiltelį, kuris bent dalinai pavaduoja javapiūvės stalą. Tiltelis padaromas iš atskirų pionyčių lentelių, viename gale pritvirtintų prie storesnės lentelės. Jo ilgis turi prikyti šienapiūvės dalgio ilgiui, o plotis sudaro 75–100 cm. Tiltelis įtvirtinamas į dalio skyrėjų galus judomai, kad galėtų kilnotis į viršų ir žemyn. Kiliajna jis ant sėdynės sėdys žmogus koja paminos pagalba. Kai mašina padaro porą plauštų, kai truputį atleidžiama, kad pamina taip pat atsileistų. Tada tiltelis nusileidžia žemyn ir Javai nusmunka už tiltelio. Be tiltelio prie šienapiūvės reikia pritaisyti du skyrėjai abiejuose dalio galuose. Skyrėjai turi būti daug didesni negu žolei plauti, priešingu atveju plaučiai Javai taršysis; dažnai prie šienapiūvės dar pritaisoma ir antra sėdynė, ant lauko rato, esančio greta dalio. Ant jos sėdys žmogus koja mina tiltelį kilnojantį paminą ir grébliu nužeria nuo tiltelio nuplautus

Negalima užmiršti derliaus nuėmimui tinkamai paruošti ir vežimus, javams priveržti kartis, virves, šakes, rankinlus gréblius varpoms sugrébtis derliu nuo lauko vežant. Laikuri turi būti paruoštos daržinės bei klojimai derliui sukrauti. Prie pat Javapiūvė dar kartą visus irankius, mašinas reikia kruopščiai patikrinti ir išbandyti ju tinkamumą.

Javapiūvė reikia pradėti tuomet, kai grūdai yra geltonoje (vaškinėje) brendimo stadijoje. Varpu galuose didželį grūdai tada yra tokio kietumo, kaip normalus vaškas. Ant nago grūdai per pusę laužiant, Jis dar nelūžta, bet linksta. Šitoje brendimo stadijoje grūdai esti

vlsiškai prinokę. Jie dar kiek perdaug turi drėgmės. Tačiau 2–3 dienas padžiūvę pėduose, kaip pribrendę grūdai pakankamai išdžiusta ir nebilogai sandeliuose išsilalko, jeigu pastarieji gerai védinami.

Nuvalytu derlių laiku ir be jokių nuo tolų, tai vienas svarbiausių klevkieno darbo valstiečio, tarybinio ūkio, MTS bei MANP darbuotojo uždavinys. Tačiau greta to, be galo svarbus ir garbingas uždavinys yra kuo skubausiai atlirkti valstybines grūdų paruošas. Vos tik spėjama nuplauti javai, nelaukiant né dienos, reikia pradeti statyti grūdus į paruošų sandėlius. Dėl to, ruošiantis rugapiūtē, kartu reikia ruoštis ir Javų kūlīmul. Todėl Jau dabar turi būti sutalystos kulišmosios ir grūdų valomosios. O grūdų paruošų organizacijos iki to laiko privalo stropai sutvarkytis sandėlius. Paruošų sandėliuose neprivalo dingti bei sugesti né vienas derliaus kilogramas. Sandėliai turi būti ne tik pa-kankamai sausi, švarūs, bet ir gerai sutvarkyti. Klevkienas paruošų punkto vedėjas gerai žino, kiek jam teks prilimi grūdų. Todėl iš anksto gall parupinti attinkamos talpos sandėlius bei laiku juos sutvarkyti. Sandėliuose turi būti itaisyt aruodai, gerai sutvarkytas vėdinimas. Reikalinga apsiūpti ir termometras, kurie geriausiai parodo kokioje būklėje randasi grūdai.

Tarybų Lietuvos darbo valstiečių, tarybinų ūkių, MTS ir MANP darbuotojai laiške draugui J. V. Stalnui davė tokį išpareigojimą: „Mobilizuose visas Jėgas, kad išaugintas derlius būtu nuvalytas laiku ir be nuostolių“. Šitas išpareigojimas turi būti įventalai ir kuo sėdingiausiai įvykdytas. Greta to privalo būti kruopščiai įvykdytas ir antras tame pat laiške prisilimtas išpareigojimas: „Organizuose grūdų pristatymą valstybei nuo pirmųjų valymo dienų ir pilnintai baigsmi valstybinio grūdų paruošo plano įvykdymą iki Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos XXX-jų metinių“.

Šiuo garbingu išpareigojimu pilnintiniam įvykdymui turi būti išvystytos socialistinės lenktynės, apimančios visus darbo valstiečius, tarybinų ūkių, MTS ir MANP darbuotojus. Juo kruopščiai įvykdymime duotus darbo žmonių vadui pasižadėjimus, tuo labiau prisidėsime prie republikos žemės ūkio atkūrimo ir gerbūvio pastabojimo.

Agr. J. Kleraitis

Viršijamos darbo užduotys

Šiuo metu Čedasų girininkijoje dirba penki nuolatiniai darbininkai: drg. drg. Riūka Julius, Gurklys Bronius ir kt., kurie duotąsias užduotis ne tik pilnai įvyko, bet ir viršija. Štai, pavasario sezonu metu buvo paraiškauta paruošti nemažą eglių žievę kiekį dėl žalių odų apdirbimo. Dirbantieji nedelsdami įmėsi stropaus darbo, ko pasėkoje per nustatytą laiką žievę paruošimo planą įvykdė 125 proc. Surišė kailiarūges i 16–20 kg ryšulius, Jie savo iniciatyva pristatė į ju paskirties punktą — sandėli, kad Jos būtų apsaugotos nuo lietaus bei puvimo.

Čedasų girininkijos nuolatiniai darbininkai nutarė iškviesti į socialistines lenktynes Pandėlio girininkijos nuolatinius darbininkus tikslus įvykdysti jiems skirtų darbų planą iki Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 30-jų metinių šventės.

„T. R.“ koresp.

nuostasis Lietuvių septynių metų sukaktuvė mln. litų

LLKJS Rokiškio apskrities komitetas š. m. liepos mén. 15 d. priėmė nutarimą iškilmingam Lietuvos TSR VII-jų metinių mln. litų.

Šiam reikaliui buvo įpareigoti atsakingais asmenimis komjaunuolių Mociūnas (Rokiškio apskrities Sporto Komiteto pirmininkas), Bulovas (Kultūros Namų vedėjas) ir Mainelis (miesto komjaunuolių pirminės organizacijos sekretorius) iš anksto tinkamai pasiruošti ir organizuoti sportininkų bei saviveik-

PALAIKYTI SVEIKINTINĄ KOMJAUNUOLIŲ INICIATIVĄ

OBELIAI, liepos 15 d. I aktyvą kova dėl greitesnio žemės ūkio pakėlimo pokariniai laikotarpiai išsijungę Obelių valstiečiaus komjaunuolai. Nesen ai dirbančio LLKJS valstiečiaus k-to sekretoriaus drg. Prudniko iniciatyva šiomis dienomis buvo suorganizuota darbo talka Obelių tarybiname ūkyje. Virš dešimties jaunuolių — mergaičių rėmėjų išvėjojo iš anksto išlaidos.

Visos komjaunuolės dirbtinė kruopščiai. Tarpusavio socialenykstantavimo išdavoje mergaičių nuravejo 70 arų daržu, virsydamos darbo normas dvigubai.

Ta pačią dieną buvo organizuojama ir šieno plovimo talka, tačiau lietus priverė ši sumanymą atidėti.

Reikia pažymėti, kad Obelių tarybinio ūkio vadovybė kreiplia permažai dėmesio į komjaunuolių talkininkavimą ir ne-sistengia sudaryti palankią dar-

St. Macius

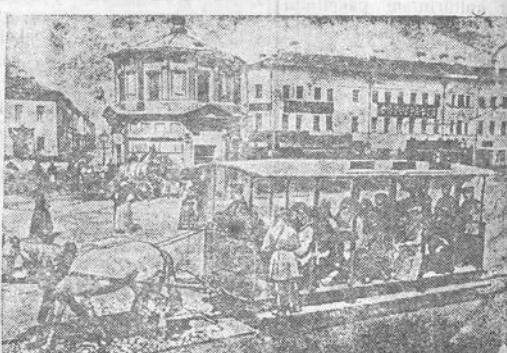
Obelių P. P. B-vės draugijos nariai blogai vykdė pieno paruošas

Obelių P. P. B-vės draugijos pasižymi ypatingu neveiklumu; čia ne tik nepravedamas Joks aškinamas darbas darbo valstiečių tarpe tikslus paspartinės valsties pleno paruošas, plėsti bei populiarizuoti pleno kooperatinės draugijos reikšmę ir tikslus, bet ir pačiam draugijos narių tarpe viešpataujančios apsužūdumas bei šaltas atsinešimas į valstybių prievolių vykdymą. Iš 39 draugijos narių tik 4 sažiningai vykdė pieno paruošas (Sadauskas Petras, Garuolis Matas ir kt.). Likusieji 35 nariai yra toli atsili-

kę nuo skirtų pleno paruošų grafikų. Štai, pav., Kviliūnas Kazys (buvęs Kreščionių gretugriebimo punkto vedėjas) metinių pleno paruošų planą iki šiol tevykdė vos 18 proc.

Obelių P. P. B-vės draugijos vadovybė turi rimtai susirūpinoti savo nerūpiniu politiniu auklėjimu ir Jų valstybinių prievolių atliekimu. Draugijos nariai turi ne tik kruopščiai vykdyti valstybines pieno paruošas, bet ir pirmauti kitų pleno statytojų tarpe, kad savo pavyzdžiu paskatintų visus kitus darbo valstiečius.

K. Aidulis

Priešrevoliucinė Maskva

Maskviečių susisiekimo priemonė senojoje pirklių Maskvoje.

TASS'o spaudos klis.

Tarybų Lietuvos gyvulininkystė 1946-1950 m. m. penkmetėje

Škili... Gyvulininkystė — viena labiausiai nuikintių Tarybų Lietuvos išvadų ūkio šakų. Jos metu atkūrimas sudaro vieną išsiustų Tarybų Lietuvos ekonominio plano uždavinį.

Metu Lietuvoje pasiekės gyvulininkystės kūrimo darbe pasiekę rezultatų, pagrindinis darbas karo padarinijų likvidavimo srityje dar prieškyje.

Didelius uždavinius gyvulininkystės atkūrimo srityje iškėlė VKP(b) CK vasario Plenumas „Dėl priemonių žemės ūkui pakelti pokariniu laikotarpiu“ ir Lietuvos KP(b) CK XIII Plenumo nutarimas. Artimiausias metais respublikoje turi būti pasiekta tokia gyvulininkystės padidėjimas:

Stambių raguočių: 1947 m. — 775 tūkst. ir 1948 m. — 860 tūkst.

Avių: 1947 m. — 440 tūkst. ir 1948 m. — 500 tūkst.

Kiaulių: 1947 m. — 600 tūkst. ir 1948 m. — 850 tūkst.

Arklų: 1947 m. — 445 tūkst. ir 1948 m. — 475 tūkst.

Didelis dėmesys atkreipiamas į valstybinį ir kooperatinį kergimo punktų steigimą.

Ju turi būti įsteigtas: bulių — 1947 m. 1680, 1948 m. 2.280; avių — 1947 m. 1110, 1948 m. 1720 št., kiaulių — 1947 m. 1.330, 1948 m. 1.780.

Be to, pagerintas galvijų šerimų ir prlezūrų, 1948 m. turima pasiekti vidutinį primežimą iš vienos šeriamos karvės — valstiečių ūkio 1200, o

metais buvo suruoštos arkliai ir galvijų prieauglio parodėlės. Viso premiuoti 811 eksponatas išnokėta premijų sumoje 99.400 rublų.

Nepaisant per trumpą laiką gyvulininkystės kūrimo darbe pasiekę rezultatų, pagrindinis darbas karo padarinijų likvidavimo srityje dar prieškyje.

Didelius uždavinius gyvulininkystės atkūrimo ir išvystymo darbe skiriami žemės ūkio kooperacijai. Vien tik žemės ūkio kooper. turi įsteigtis 1947 m. 2000, o 1948 m. 2.600 kergimo punktų. Žemės ūkio Kooperacija turi įtvirtinti prisidėti prie visų vargingųjų valstiečių ūkių aprūpinimo karvėmis. Žemės ūkio Kooperacija privalo kurti veislines gyvulininkystės fermas ir veislinių gyvulų auglimento punktus, organizuoti gyvulų kontrolę, plėsti veislinių darbą.

Savo laiske draugul Stallinių Tarybų Lietuvos kaimo dirbtuvėje įspareigojo šis metais padidinti arkliai skaičiai valstiečių ir tarybinio ūkio 1949 proc., stambių raguočių skaičiai — 7,9 proc., kiaulių skaičiai — 20,3 proc. ir avilių skaičiai — 13 proc.

Visų darbo valstiečių ir tarybinio ūkio darbuotojų pareiga — garbingai įvykdyti ši įspareigojimą.

STONIS
Žemės ūkio Ministerijos Gyvulininkystės Valdybos Viršininko pavaduotojas

Apdovanoti geriausieji traktoristai

PANEMUNĖLIS. („T. R.“ ko...). Š. m. liepos 13 d. už nuolagai gerai darbą vykdant traktorių ir vyriausybės nubréžinė planus atkūriant ir tollaujančius ūkį apskrityje buvo apdovanoti geriausieji Panemunėlio MTS traktoristai, techniniai darbuotojai ir vadovaujantys personalas. MTS direk-

torius drg. Marčiulionis, direktoriaus pavaduotojas politiniams reikalams drg. Kozlovas, stoties vyr. mechanikas drg. Šimėnas, geriausieji traktoristai — dušintininkai drg. drg. Giedra ir Leštys ir traktoristai — spartuoliai drg. drg. Tumonis ir Putriūnas gavo Rokiškio apskrities vykd. k-to dovanas — po kostiumą,

porą avalynės ir apatinį blyninių komplektą.

Apdovanotuosių svelkinio apskr. vykd. k-to pirmininko pavaduotojas drg. Čeliševas, apskr. vykd. k-to sekretorius drg. Šimėnas, LKP(b) Rokiškio apskr. k-to sekretorius kadry reikalams drg. Bagaslauskas.

desnés įstatymo vykdymą užtikrinančios kontrolės, nebuvu naudotas įstatyminės represijos prieš privalomojo mokymo įstatymą sabotuojančius vaikų tėvus ar juos pavaduojančius asmenis; būta faktų, kad i 7-14 metų amžiaus vaikų sąrašus nebuvu surašyti visi mokyklinio rajono vaikai, eilėje apskrities vienų neatliktas būtinės teritorinės švietimo taškų pergrupavimas bei perkomplektavimas, nebūta net minimalių darbo sąlygų eilėje mokyklių. Tai tik dažnis klaidų, įvykusios praeityje. Mes, eilėje apskrities valstiečių (Panemunėlio, Juodupės, Kamajų) nelankančių mokykluvaikų skaičius buvo žymiai sumažintas 1946-47 m. m., bet ir tai įvyko mokslo metų bégėlyje, net i pabaiga. Deja, pilnumoje privalomojo mokymo įstatymas nebuvu realizuotas né viename apskrities valstiečių. Apskrities būta mokyklinių rajonų, kur neįtraukti į apmokymo darbą vaikų skaičius buvo pasiekęs tikrai negražų procentą, nes nevisur laiku buvo sutelkti reikalinga materialinė paspartis nepajėgioms šeimoms, truko di-

Akylių ir stropių sutvarkyti mokyklinio amžiaus vaikų įtraukimą į įstaigą — vienas iš priešakinių darbų, kurį teink dabar mokytojams pravesti. Norint pasiekti pilno tikslumo šiaime darbę, būtina pasitelkti ap-

J. Krasauskas

PAVEIKSLAS

(Tarybų Sąjungos Didvyrei M. Meilnikaltei atminti)

Paveikslas Jos šviesus. Taip skaisčiai akys dėga, Toji ugnis liepsnojanči, gyva. Lyg akyse būt' jos gimi laukai įsimėge, Laisvi laukai — Jos žemė Lietuva.

Kur vakarais sesučią dainos aidi, Dainuojamos lengvai pulsuojančia širdim Dainoj regiu Marytės šviesų veida, Jlnai — mūs pergalės daina skaidri.

Laisvės dainas Ji mums krauju paraše, Atidavé Ji viską, ką tik galėjo duot: Karštoj širdy į kartuvės Jas nėšė Vien tam, kad mes galėtume dainuot.

O keliai Jos — gilmotis žemės keltas, Kapotas sielvaro ir ašaru liečia. Todėl aišku, kas tie liepsnos lašellai, Kuriuos kasdien Jos akyse matau.

Metinį planą - iki rugpjūčio 1 d.

OBELIAI, liepos 15 d. Obelių valsčiaus Bagdoniškio apylinkės kaimo varguomenė ir viadutinieji valstiečiai spartina pleno pristatymą.

Socialistinis lenktyniavimas apima vis didesnį apylinkės darbo valstiečių skaičių.

Dunduriškio kaimo mažažemis valstiečius Malcius Kazys, turės vieną karvę, jau Hepos mėnesio pradžioje pilnai užbaigė atsiskaitymą su valstybe pieno produktais. Dabar šis valstiečius stato pieną virš plano. Metinį pieno privalomosios pristatymų planą drg. Malcius Jau išpildė virš 106 proc.

— Aš žinau, — pareiškė drg. Malcius, — kad tik per besalyginį visų partijos ir vyriausybės nurodymu vykdymą eina tikrasis keliais mūsus krašto žemės ūkui atkurti. Aš nesiteniu vien tik pats prieš laiką atsiskaitęs su valstybe: kada tik pasitiko proga, visuomet stengiuosi paskatinti atsilekanius

St. Gražinės

tokyka ir visuomenė

PASIRUOŠTI PRIVALOMOJO MOKYMO ĮSTATYMO VYKDYMUI

Mūsų valstybės pagrindinis įstatymas — demokratiskoji Stalino Konstitucija — užtikrina plėties ir galimumas mūsų augančiai kartai. Tarybiniai įstatymai nustato, kad kiekviečiai piliečiai ne tik gali, bet ir turi siekti atitinkamo išsilankomumo. Neturtingems vaikams dar plėčiant atdaros tarybinės mokyklos durys. Tai aškių rodomi pats gyvenimais, nes ir aš apskrityje yra naujai atsilaikiai ir praplėsta daugybė praminių ir vidurinių mokyklų. Daugiau pravedamos vasaros atostogas kaip tik duoda palankią praminių pasiruošti naujam darbo sezonui, kad nė vienos mokyklinio amžiaus vaikų neliktu nuošalyti jam laiduojamo mokyklinio apmokymo, kad mokyklose būtų surengtos kuo palankesnės pačio turbo sąlygos. Tai tikrai laivai mūsų uždavinys, stovis prieš mokytojus, partines, tarybines, profsąjungines, prekybi-

nes — kooperatinės organizacijas ir visą visuomenę. Būtų kliauda, jei ši klausimą paliktume išštinti mokytojų ir vaikų tėvų žiniat. Kalbant apie tokį svarbų reikala, kaip privalomojo mokymo įstatymo realizavimą, jdomi žvilgti, kaip mūsų apskrityje šis klausimas stovėjo praeityje. Tiesa, eilėje apskrities valstiečių (Panemunėlio, Juodupės, Kamajų) nelankančių mokykluvaikų skaičius buvo žymiai sumažintas 1946-47 m. m., bet ir tai įvyko mokslo metų bégėlyje, net i pabaiga. Deja, pilnumoje privalomojo mokymo įstatymas nebuvu realizuotas né viename apskrities valstiečių. Apskrities būta mokyklinių rajonų, kur neįtraukti į apmokymo darbą vaikų skaičius buvo pasiekęs tikrai negražų procentą, nes nevisur laiku buvo sutelkti reikalinga materialinė paspartis nepajėgioms šeimoms, truko di-

desnės įstatymo vykdymą užtikrinančios kontrolės, nebuvu naudotos įstatyminės represijos prieš privalomojo mokymo įstatymą sabotuojančius vaikų tėvus ar juos pavaduojančius asmenis; būta faktų, kad i 7-14 metų amžiaus vaikų sąrašus nebuvu surašyti visi mokyklinio rajono vaikai, eilėje apskrities vienų neatliktas būtinės teritorinės švietimo taškų pergrupavimas bei perkomplektavimas, nebūta net minimalių darbo sąlygų eilėje mokyklių. Tai tik dažnis klaidų, įvykusios praeityje. Mes, eilėje apskrities valstiečių (Panemunėlio, Juodupės, Kamajų) nelankančių mokykluvaikų skaičius buvo žymiai sumažintas 1946-47 m. m., bet ir tai įvyko mokslo metų bégėlyje, net i pabaiga. Deja, pilnumoje privalomojo mokymo įstatymas nebuvu realizuotas né viename apskrities valstiečių. Apskrities būta mokyklinių rajonų, kur neįtraukti į apmokymo darbą vaikų skaičius buvo pasiekęs tikrai negražų procentą, nes nevisur laiku buvo sutelkti reikalinga materialinė paspartis nepajėgioms šeimoms, truko di-

desnės įstatymo vykdymą užtikrinančios kontrolės, nebuvu naudotos įstatyminės represijos prieš privalomojo mokymo įstatymą sabotuojančius vaikų tėvus ar juos pavaduojančius asmenis; būta faktų, kad i 7-14 metų amžiaus vaikų sąrašus nebuvu surašyti visi mokyklinio rajono vaikai, eilėje apskrities vienų neatliktas būtinės teritorinės švietimo taškų pergrupavimas bei perkomplektavimas, nebūta net minimalių darbo sąlygų eilėje mokyklių. Tai tik dažnis klaidų, įvykusios praeityje. Mes, eilėje apskrities valstiečių (Panemunėlio, Juodupės, Kamajų) nelankančių mokykluvaikų skaičius buvo žymiai sumažintas 1946-47 m. m., bet ir tai įvyko mokslo metų bégėlyje, net i pabaiga. Deja, pilnumoje privalomojo mokymo įstatymas nebuvu realizuotas né viename apskrities valstiečių. Apskrities būta mokyklinių rajonų, kur neįtraukti į apmokymo darbą vaikų skaičius buvo pasiekęs tikrai negražų procentą, nes nevisur laiku buvo sutelkti reikalinga materialinė paspartis nepajėgioms šeimoms, truko di-

desnės įstatymo vykdymą užtikrinančios kontrolės, nebuvu naudotos įstatyminės represijos prieš privalomojo mokymo įstatymą sabotuojančius vaikų tėvus ar juos pavaduojančius asmenis; būta faktų, kad i 7-14 metų amžiaus vaikų sąrašus nebuvu surašyti visi mokyklinio rajono vaikai, eilėje apskrities vienų neatliktas būtinės teritorinės švietimo taškų pergrupavimas bei perkomplektavimas, nebūta net minimalių darbo sąlygų eilėje mokyklių. Tai tik dažnis klaidų, įvykusios praeityje. Mes, eilėje apskrities valstiečių (Panemunėlio, Juodupės, Kamajų) nelankančių mokykluvaikų skaičius buvo žymiai sumažintas 1946-47 m. m., bet ir tai įvyko mokslo metų bégėlyje, net i pabaiga. Deja, pilnumoje privalomojo mokymo įstatymas nebuvu realizuotas né viename apskrities valstiečių. Apskrities būta mokyklinių rajonų, kur neįtraukti į apmokymo darbą vaikų skaičius buvo pasiekęs tikrai negražų procentą, nes nevisur laiku buvo sutelkti reikalinga materialinė paspartis nepajėgioms šeimoms, truko di-

desnės įstatymo vykdymą užtikrinančios kontrolės, nebuvu naudotos įstatyminės represijos prieš privalomojo mokymo įstatymą sabotuojančius vaikų tėvus ar juos pavaduojančius asmenis; būta faktų, kad i 7-14 metų amžiaus vaikų sąrašus nebuvu surašyti visi mokyklinio rajono vaikai, eilėje apskrities vienų neatliktas būtinės teritorinės švietimo taškų pergrupavimas bei perkomplektavimas, nebūta net minimalių darbo sąlygų eilėje mokyklių. Tai tik dažnis klaidų, įvykusios praeityje. Mes, eilėje apskrities valstiečių (Panemunėlio, Juodupės, Kamajų) nelankančių mokykluvaikų skaičius buvo žymiai sumažintas 1946-47 m. m., bet ir tai įvyko mokslo metų bégėlyje, net i pabaiga. Deja, pilnumoje privalomojo mokymo įstatymas nebuvu realizuotas né viename apskrities valstiečių. Apskrities būta mokyklinių rajonų, kur neįtraukti į apmokymo darbą vaikų skaičius buvo pasiekęs tikrai negražų procentą, nes nevisur laiku buvo sutelkti reikalinga materialinė paspartis nepajėgioms šeimoms, truko di-

desnės įstatymo vykdymą užtikrinančios kontrolės, nebuvu naudotos įstatyminės represijos prieš privalomojo mokymo įstatymą sabotuojančius vaikų tėvus ar juos pavaduojančius asmenis; būta faktų, kad i 7-14 metų amžiaus vaikų sąrašus nebuvu surašyti visi mokyklinio rajono vaikai, eilėje apskrities vienų neatliktas būtinės teritorinės švietimo taškų pergrupavimas bei perkomplektavimas, nebūta net minimalių darbo sąlygų eilėje mokyklių. Tai tik dažnis klaidų, įvykusios praeityje. Mes, eilėje apskrities valstiečių (Panemunėlio, Juodupės, Kamajų) nelankančių mokykluvaikų skaičius buvo žymiai sumažintas 1946-47 m. m., bet ir tai įvyko mokslo metų bégėlyje, net i pabaiga. Deja, pilnumoje privalomojo mokymo įstatymas nebuvu realizuotas né viename apskrities valstiečių. Apskrities būta mokyklinių rajonų, kur neįtraukti į apmokymo darbą vaikų skaičius buvo pasiekęs tikrai negražų procentą, nes nevisur laiku buvo sutelkti reikalinga materialinė paspartis nepajėgioms šeimoms, truko di-

desnės įstatymo vykdymą užtikrinančios kontrolės, nebuvu naudotos įstatyminės represijos prieš privalomojo mokymo įstatymą sabotuojančius vaikų tėvus ar juos pavaduojančius asmenis; būta faktų, kad i 7-14 metų amžiaus vaikų sąrašus nebuvu surašyti visi mokyklinio rajono vaikai, eilėje apskrities vienų neatliktas būtinės teritorinės švietimo taškų pergrupavimas bei perkomplektavimas, nebūta net minimalių darbo sąlygų eilėje mokyklių. Tai tik dažnis klaidų, įvykusios praeityje. Mes, eilėje apskrities valstiečių (Panemunėlio, Juodupės, Kamajų) nelankančių mokykluvaikų skaičius buvo žymiai sumažintas 1946-47 m. m., bet ir tai įvyko mokslo metų bégėlyje, net i pabaiga. Deja, pilnumoje privalomojo mokymo įstatymas nebuvu realizuotas né viename apskrities valstiečių. Apskrities būta mokyklinių rajonų, kur neįtraukti į apmokymo darbą vaikų skaičius buvo pasiekęs tikrai negražų procentą, nes nevisur laiku buvo sutelkti reikalinga materialinė paspartis nepajėgioms šeimoms, truko di-

desnės įstatymo vykdymą užtikrinančios kontrolės, nebuvu naudotos įstatyminės represijos prieš privalomojo mokymo įstatymą sabotuojančius vaikų tėvus ar juos pavaduojančius asmenis; būta faktų, kad i 7-14 metų amžiaus vaikų sąrašus nebuvu surašyti visi mokyklinio rajono vaikai, eilėje apskrities vienų neatliktas būtinės teritorinės švietimo taškų pergrupavimas bei perkomplektavimas, nebūta net minimalių darbo sąlygų eilėje mokyklių. Tai tik dažnis klaidų, įvykusios praeityje. Mes, eilėje apskrities valstiečių (Panemunėlio, Juodupės, Kamajų) nelankančių mokykluvaikų skaičius buvo žymiai sumažintas 1946-47 m. m., bet ir tai įvyko mokslo metų bégėlyje, net i pabaiga. Deja, pilnumoje privalomojo mokymo įstatymas nebuvu realizuotas né viename apskrities valstiečių. Apskrities būta mokyklinių rajonų, kur neįtraukti į apmokymo darbą vaikų skaičius buvo pasiekęs tikrai negražų procentą, nes nevisur laiku buvo sutelkti reikalinga materialinė paspartis nepajėgioms šeimoms, truko di-

desnės įstatymo vykdymą užtikrinančios kontrolės, nebuvu naudotos įstatyminės represijos prieš privalomojo mokymo įstatymą sabotuojančius vaikų tėvus ar juos pavaduojančius asmenis; būta faktų, kad i 7-14 metų amžiaus vaikų sąrašus nebuvu surašyti visi mokyklinio rajono vaikai, eilėje apskrities vienų neatliktas būtinės teritorinės švietimo taškų pergrupavimas bei perkomplektavimas, nebūta net minimalių darbo sąlygų eilėje mokyklių. Tai tik dažnis klaidų, įvykusios praeityje. Mes, eilėje apskrities valstiečių (Panemunėlio, Juodupės, Kamajų) nelankančių mokykluvaikų skaičius buvo žymiai sumažintas 1946-47 m. m., bet ir tai įvyko mokslo metų bégėlyje, net i pabaiga. Deja, pilnumoje privalomojo mokymo įstatymas nebuvu realizuotas né viename apskrities valstiečių. Apskrities būta mokyklinių rajonų, kur neįtraukti į apmokymo darbą vaikų skaičius buvo pasiekęs tikrai negražų procentą, nes nevisur laiku buvo sutelkti reikalinga materialinė paspartis nepajėgioms šeimoms, truko di-

desnės įstatymo vykdymą užtikrinančios kontrolės, nebuvu naudotos įstatyminės represijos prieš privalomojo mokymo įstatymą sabotuojančius vaikų tėvus ar juos pavaduojančius asmenis; būta faktų, kad i 7-14 metų amžiaus vaikų sąrašus nebuvu surašyti visi mokyklinio rajono vaikai, eilėje apskrities vienų neatliktas būtinės teritorinės švietimo taškų pergrupavimas bei perkomplektavimas, nebūta net minimalių darbo sąlygų eilėje mokyklių. Tai tik dažnis klaidų, įvykusios praeityje. Mes, eilėje apskrities valstiečių (Panemunėlio, Juodupės, Kamajų) nelankančių mokykluvaikų skaičius buvo žymiai sumažintas 1946-47 m. m., bet ir tai įvyko mokslo metų bégėlyje, net i pabaiga. Deja, pilnumoje privalomojo mokymo įstatymas nebuvu realizuotas né viename apskrities valstiečių. Apskrities būta mokyklinių rajonų, kur neįtraukti į apmokymo darbą vaikų skaičius buvo pasiekęs tikrai negražų procentą, nes nevisur laiku buvo sutelkti reikalinga materialinė paspartis nepajėgioms šeimoms, truko di-

desnės įstatymo vykdymą užtikrinančios kontrolės, nebuvu naudotos įstatyminės represijos prieš privalomojo mokymo įstatymą sabotuojančius vaikų tėvus ar juos pavaduojančius asmenis; būta faktų, kad i 7-14 metų amžiaus vaikų sąrašus nebuvu surašyti visi mokyklinio rajono vaikai, eilėje apskrities vienų neatliktas būtinės teritorinės švietimo taškų pergrupavimas bei perkomplektavimas, nebūta net minimalių darbo sąlygų eilėje mokyklių. Tai tik dažnis klaidų, įvykusios praeityje. Mes, eilėje apskrities valstiečių (Panemunėlio, Juodupės, Kamajų) nelankančių mokykluvaikų skaičius buvo žymiai sumažintas 1946-47 m. m., bet ir tai įvyko mokslo metų bégėlyje, net i pabaiga. Deja, pilnumoje privalomojo mokymo įstatymas nebuvu realizuotas né viename apskrities valstiečių. Apskrities būta mokyklinių rajonų, kur neįtraukti į apmokymo darbą vaikų skaičius buvo pasiekęs tikrai negražų procentą, nes nevisur laiku buvo sutelkti reikalinga materialinė paspartis nepajėgioms šeimoms, truko di-

desnės įstatymo vykdymą užtikrinančios kontrolės, nebuvu naudotos įstatyminės represijos prieš privalomojo mokymo įstatymą sabotuojančius vaikų tėvus ar juos pavaduojančius asmenis; būta faktų, kad i 7-14 metų amžiaus vaikų sąrašus nebuvu surašyti visi mokyklinio rajono vaikai, eilėje apskrities vienų neatliktas būtinės teritorinės švietimo taškų pergrupavimas bei perkomplektavimas, nebūta net minimalių darbo sąlygų eilėje mokyklių. Tai tik dažnis klaidų, įvykusios praeityje. Mes, eilėje apskrities valstiečių (Panemunėlio, Juodupės, Kamajų) nelankančių mokykluvaikų skaičius buvo žymiai sumažintas 1946-47 m. m., bet ir tai įvyko mokslo metų bégėlyje, net i pabaiga. Deja, pilnumoje privalomojo mokymo įstatymas nebuvu realizuotas né viename apskrities valstiečių. Apskrities būta mokyklinių rajonų, kur neįtraukti į apmokymo darbą vaikų skaičius buvo pasiekęs tikrai negražų procentą, nes nevisur laiku buvo sutelkti reikalinga materialinė paspartis nepajėgioms šeimoms, truko di-

desnės įstatymo vykdymą užtikrinančios kontrolės, nebuvu naudotos įstatyminės represijos prieš privalomojo mokymo įstatymą sabotuojančius vaikų tėvus ar juos pavaduojančius asmenis; būta faktų, kad i 7-14 metų amžiaus vaikų sąrašus nebuvu surašyti visi mokyklinio rajono vaikai, eilėje apskrities vienų neatliktas būtinės teritorinės švietimo taškų pergrupavimas bei perkomplektavimas, nebūta net minimalių darbo sąlygų eilėje mokyklių. Tai tik dažnis klaidų, įvykusios praeityje. Mes, eilėje apskrities valstiečių (Panemunėlio, Juodupės, Kamajų) nelankančių mokykluvaikų skaičius buvo žymiai sumažintas 1946-47 m. m., bet ir tai įvyko mokslo metų bégėlyje, net i pabaiga. Deja, pilnumoje privalomojo mokymo įstatymas nebuvu realizuotas né viename apskrities valstiečių. Apskrities būta mokyklinių rajonų, kur neįtraukti į apmokymo darbą vaikų skaičius buvo pasiekęs tikrai negražų procentą, nes nevisur laiku buvo sutelkti reikalinga materialinė paspartis nepajėgioms šeimoms, truko di-

desnės įstatymo vykdymą užtikrinančios kontrolės, nebuvu naudotos įstatyminės represijos prieš privalomojo mokymo įstatymą sabotuojančius vaikų tėvus ar juos pavaduojančius asmenis; būta faktų, kad i 7-14 metų amžiaus vaikų sąrašus nebuvu surašyti visi mokyklinio rajono vaikai, eilėje apskrities vienų neatliktas būtinės teritorinės švietimo taškų pergrupavimas bei perkomplektavimas, nebūta net minimalių darbo sąlygų eilėje mokyklių. Tai tik dažnis klaidų, įvykusios praeityje. Mes, eilėje apskrities valstiečių (Panemunėlio, Juodupės, Kamajų) nelankančių mokykluvaikų skaičius buvo žymiai sumažintas 1946-47 m. m., bet ir tai įvyko mokslo metų bégėlyje, net i pabaiga. Deja, pilnumoje privalomojo mokymo įstatymas nebuvu realizuotas né viename apskrities valstiečių. Apskrities būta mokyklinių rajonų, kur neįtraukti į apmokymo darbą vaikų skaičius buvo pasiekęs tikrai negražų procentą, nes nevisur laiku buvo sutelkti reikalinga materialinė paspartis nepajėgioms šeimoms, truko di-

desnės įstatymo vykdymą užtikrinančios kontrolės, nebuvu naudotos įstatyminės represijos prieš privalomojo mokymo įstatymą sabotuojančius vaikų tėvus ar juos pavaduojančius asmenis; būta faktų, kad i 7-14 metų amžiaus vaikų sąrašus nebuvu surašyti visi mokyklinio rajono vaikai, eilėje apskrities vienų neatliktas būtinės teritorinės švietimo taškų pergrupavimas bei perkomplektavimas, nebūta net minimalių darbo sąlygų eilėje mokyklių. Tai tik dažnis klaidų, įvykusios praeityje. Mes, eilėje apskrities valstiečių (Panemunėlio, Juodupės, Kamajų) nelankančių mokykluvaikų skaičius buvo žymiai sumažintas 1946-47 m. m., bet ir tai įvyko mokslo metų bégėlyje, net i pabaiga. Deja, pilnumoje privalomojo mokymo įstatymas nebuvu realizuotas né viename apskrities valstiečių. Apskrities būta mokyklinių rajonų, kur neįtraukti į apmokymo darbą va

TARPTAUTINĖ APŽVALGA

Kaip žinoma, pasibaigus trūkumui pasitarimui, kuris buvo sušauktas Paryžiuje birželio mėn. pabaigoje, Anglija ir Prancūzija sušaukė naują pasitarimą, i kuri buvo pakvietos 22 salys.

Tarybų Sajungos ministro atsisakymas eiti į tokį susitarimą, kuris pajungtų Europos valstybes užsienio kontrolel, sukėlė tam tikros spaudos dalyje, kuri kovoja už Tarybų Sajungos izoliavimą bei už reakcinio Vakarų bloko sukūrimą, neslepiamo pasitenkinimo reiškima. Anglių laikraštis „Reinolds Nius“ kaž, „dabar Anglijos šansas gauti amerikinės dolerius didesni, negu jie būtų, jeigu Rusija prisiėtų prie plano igyvendinimo“. Tokiu būdu spaudos dalis įvykių elgą įvertino, kaip palankią Vakarų blokui suorganizuoti Anglijai bei Prancūzijai vadovaujant.

Drauge su tuo, spauda ēmė ruošti viešąją nuomonę apie nelšvengiamumą atskiras šalis pajungti Amerikos kontrolėn. Laikraštai ēmė rašyti, kad, jeigu Europos šalys neprisima Amerikos „pagalbos“, tai jos praleis paskutinį galimumą išsisukti nuo nelšvengiamos ekonominės katastrofos.

I atskiras šalis buvo net pardarytas diplomatinis spaudimas.

Liepos mėn. 12 d. Paryžiaus pasitarimas prasidėjo. Jis nesudaro išpūdingo valzdo ir jau jokiu būdu nėra pasitarimas, galis spręsti bendrus Europos klausimus. Tame pasitarime nėra Lenkijos, Čekoslovakijos, Jugoslavijos, Vengrijos, Rumunijos, Bulgarijos, Suomijos ir Albanijos.

Tai žymi Europos pusė. Tai šalys, kurių akis Europai turi didelę reikšmę. Tai — Lenkijos, Rumunijos nafta, pilki Čekoslovakijos pramonė, Padūnojaus šalių maistas.

Lenkija savo pranešime apie atsisakyti dalyvauti pasitarime pažymėjo, jog numatomasis planas Europai atkurti „skinia kelią į priemetimą mažoms šaliams ekonominiu, o vadinas ir politiniu salygu“.

Cekoslovakija atsisakė dalyvauti pagrindine tuo pagrindu, pasitarimui vadovauja Anglija

kad ellē šalis, su kurtomis Čekoslovakijai turi glaudžius sutartinius ekonominius bei politinius santyklius, atmetė Joms padarytus pasiūlymus. Jugoslavijos vyriausybė pareiškė, jog Anglijos ir Prancūzijos pasiūlymai nelaiduoja lygaus dalyvimo pasitarimo darbuose kaip tik toms šalims, kurios už vis daugiau nukentėjo karu. Be to, Jugoslavijos nuomone, pasiūlytoji programa „sutelkia tam tikros didžiosioms valstybėms galimumą tokiu mastu skverbiuojant iš atskrytų šalių vidaus ekonominį gyvenimą, kad tatai gresia ju ekonominėl bei politinėl nepriklasomybę“.

Elės žymūs šalys atsisakymas dalyvauti pasitarime pakeitė aplinkybes. Spauda ēmė nuosaikiai reikštė savo ankstyvesnių džiogavimą ir optimistiškus pranašavimus. Ir Anglijos ir Prancūzijos ministras atidurant posėdį buvo priverstai paleisti klausimą apie tai, kad mėginių suteiktai pasitarimui platesnį pobūdį nepavyko. Prancūzijos užsienio reikalų ministras Bido mėgino nuraminti savo klausytojus, pareikšdamas viltį, kad „tuščios vėles būsantių kada nors užimtos“.

Tuo tarpu kai ellē šalis — aktyviausiu kovos prieš hitlerinę Vokietiją dalyvių atsisakė dalyvauti pasitarimo darbuose, posėdžiuose dalyvauja Italija ir Austrija, su ginklu rankose kovojujosi vokiečių pusėje, o taip pat Turkija, tiekusi Vokietijai strateginę žaliavą. Būdingas taip pat Airijos bei Portugalijos dalyvavimas, kurios karo metu bendradarbiavo su Vokietija.

Vidaus labai abejotinas temas, tiek ir to pasitarimo galimumas. Pačią pirmąjį pasitarimo dieną buvo paskirtas vadinosi „darbo komitetas“, kurio posėdžiai bus uždari. Taip tik tam komitetui perduodamas visas darbas.

Pasitarimas prėmė nutarimą sukurti kokią tai europinę „specialią laikiną organizaciją“.

Laikraštai neslepija tos aplinkybės, kad pasitarimo dalyviai negalės spręsti esminį Europos ekonominis klausimų, nes pasitarimui vadovauja Anglija

ir Prancūzija, vykdančios Jungtinį Valstybių interesus.

Faktai, kurie pastebimi šių dienų Europos gyvenime, duoda pakankamai medžagos tam, kad būtų galima matyti, kokius padariniaus sukelia paskolų davimais salygomis, padidintuotomis Jungtinijos Amerikos Valstybių.

Visiškai nesenai Turkija praėjo gauti amerikinę „pagalbą“, bet jau yra matoma jos ekonominė nepriklasomybei padarytoji žala. Konkrečiai, ēmė mažėti Turkijos pramonės produkcija, 50 procentų sumažėjo skaičius darbininkų ir taurautojų, dirbančiuose vyrausybinto susivienijimo „Sumerbank“ imonėse. Ta sumažėjimą sukelė toji aplinkybė, kad valstybinių įstaigų poreikių, ligi šiol padengiami iš savosios pramonės, dabar bus tenklinami iš Amerikos tiekimu.

Mirusiojo Turkijos respublikos galvos Kemalio Ataturko mėgiminas surukti nuosava tautinę pramonę dabar iš pašakų pakartomas, nes naftos ir anglies gavimas perduodamas amerikiečiams, numatomos ir kitos svarbios koncesijos.

Ner žymiai labiau išsvyčiusios šalys, kaip Švedija ir Norvegija, sudariusios įvairius susitarimus su Jungtinėmis Valstybėmis, atsidūrė prieš vis plintančios amerikiečių kontrolės faktą. Antai, Norvegijoje Amerikos kompanijos mėgina sužlugdyti pileno tydymo pramonę. Metalo apdirbimo technikams rimetama gaminti detales Amerikos firmoms tam, kad rezultate Norvegija pavirstų Amerikos priem.

Danijai siūloma paskola su salyga, kad Danija suteiks Amerikai bazes Grenlandijoje, kuri, kaip žinoma, priklauso Danijai. Švedijoje ir Norvegijoje per tarpininkus superkami vertinėliai.

Tų faktų šviesoje visu ryškumu iškyla V. M. Molotovo padaryto pareiškimo pagrindinės: V. M. Molotovas pareiškė, kad siūlome „pagalbos“ plėtoti gali sudaryti grėsmę Europos šalių nepriklasomybeli.

V. Grišaninas

Gačionių tarybinio ūkio sk. darbininkas Albertas Žukauskas:

Tai užpakalyje kitų,
Tai prelyje...
Pieš. J. Uzblakas

TASS'o spaudos klis.

JAV RUOŠIASI BŪSIMIEMS RINKIMAMS

NIUJORKAS (TASS). Tieki nepranešė jokių smulkmenų demokratų, tiek ir respublikonų partijų vadovybė vis daugiau dėmesio kreipia būsimajai rinkimui kampanijai. Demokratų partijos pagrindinis dėmesys sukoncentruotas Uojes veiklai ir trečiosios partijos sudarymo galimumui.

Liepos 8 d. Trumenas priėmė Baltuosiuose Rūmuose Niujorko valstijos „liberalų partijos“ pirminkinį, buvus valstybės sekretoriaus padėjėjų Berli. Asociated Pres agentūros korespondento pranešimu, Berlis pareiškė korespondentams, kad tarianti „komunistai inspiravo agitaciją už trečiosios partijos sudarymą“ ir kad panašios partijos sudarymas privė prie „liberalų“ susiklimo. Ir prie to, kad rinkimuose bus išrinkti respublikonai — izoliacionistai, „liberalai“ Berlis, matyt, laikė Trumano politikos šalininkus. Pasikalbėjime su korespondentais Berlis smerkė Uoleso poziciją.

Buvęs Pensilvanijos valstijos senatorius demokratas Gafis, kuris anksčiau buvo laikomas „naujojo kurso“ šalininku, taip pat buvo Trumano priimtas. Pasikalbėjime su korespondentais Gafis pripažino, kad buvo svarstomos „politinės problemos“.

JAV sulmti du asmenys, kaltinami paėmę slaptus dokumentus

VAŠINGTONAS (TASS). Teisingumo ministerija paskelbė, kad suimti du buvę armijos seržantai Vonderlufas ir Uollisas, kurie kaltinami paėmę slaptus dokumentus iš Los-Alamoso stoties atominei bombai išmėginti, kai jie ten buvo kaip kareiviai.

Federalinio kvoto biuro direktorius Huveris pareiškė, kad balandžio mėnesį biuras sužinėjo apie kai kurių dokumentų dingimą. Vėliau Vonderlufto kambaryje, Prinstonio universitete buvo rasta apie 200 puslapiai rankraščiu ir kitu slapta dokumentu, liečianti atominei bombai. Vonderlufas išstoja iš universiteto po to, kai jis

buvo paleistas iš armijos 1945 m. kovo mėnesį.

Federalinis kvoto biuras nado taip pat apie 200 fotografijų ir negatyvų su nufotografuotis atominės bombos detalėmis Uoliso foto studijoje Čikagoje. Biuras nedelsdamas su gražinėlio fotografinės ir dokumentus atominės energijos vi dinės kontrolės komisijai.

Huveris pareiškė, kad vagystė išvysko prieš tą komisiją sudarant tuo metu, kai darbus atominės bombos srityje kontroliavo armija. Jis pareiškė, kad tarp Vonderlunto ir Uoliso nėra jokio ryšio ir kad kiekvienas veikė savarankiškai, (ELTA).

Tarppartinės pasitarimų pritarė naujojo Vengrijos rinkimų įstatymo projektui

BUDAPEŠTAS, VII. 14. (TASS). Pastbaigę tarppartinės derybos dėl naujojo rinkimų įstatymo projekto. Paskutinėje tarppartinėje konferencijoje dalyvavo prezidentas Tilds Zoltanas. Koalicijos partijų vadovai priėjo prie visiškai susitarimo, ir tuo būdu rinkimų įstatymo projektas laikomas visiškai priimtu koalicinės partijų. Artimiausiomis dienomis įstatymo projektą svarstys Vengrijos ministrų taryba.

Laikraštis „Fluggetlen Madjarorsag“ praneša, kad partijų susitarimų rinkimų telse, kai prieš 20 metų amžiaus. Nutarta, kad i nauja parlamento sudėti negali būti išrinkti ankstyvesnių parlamentų deputatų ar kandidatų į deputatus nuo „tautinės vienybės“ partijos arba „veirygė“ partijos.

Dėstydamas toliau tarppartinės

rio pasitarimo nutarimą, laikraštis rašo, kad keturių koalicinės partijos nutarė sudaryti rinkimų sajungą ir paruošti bendrą programą, kuri bus paskelbta manifeste. Rinkiminių komisijos gauna teisę reikštis prieštaravimą dėl pavienių kandidatų į deputatus: partijos gali skusti tą rinkiminės komisijos nutarimą visos valstybės rinkiminių komisijai.

Laikraštis „Fluggetlen Madjarorsag“ duomenimis, tautinis susirinkimas bus sušauktas liepos 16 d. Rinkimų įstatymo projekto svarstymas prasidės liepos 20 d. Po to įstatymo projekto apsvarstymo tautinis susirinkimas bus paleistas. Laikraštis pranešimu, naujasis parlamento rinkimai išvysk ne vėliau kaip rugsėjo mėnesio viduryje.

(ELTA).

P. BAGACKAS
Red. pavaduotojas

Redakcija: Rokiškis, m. aikštė Nr. 28, telefonas 18.

LV 02843

Mokykla ir visuomenė

PASIRUOSTI PRIVALOMOJO MOKYMO ĮSTATYMO VYKDYMUI

(Atkelta iš 3 ps.)

Dabar vyksta ir pačių mokyklių priengimais darbai: remontojamos mokyklos, patalpos, vedami kuro gamybos ir svežimo į mokyklas darbai. Mokyklų tėvai, pakviesi mokytojų ar tėvų komitetų, privalo aktyviai prisidėti prie šių darbų.

Apskrities ir valsčių L. Šviečimo skyrius metas darbar pasirūpinti pilių kvalifikacijot kadrų mokyklos sudarymu, patikrinimui mokyklių teritorinio sugrupavimo, numatyti ir organizuoti naujus mokyklų taikus vletovėse, kur susidaro didesnis mokyklinio amžiaus vaikų skaičius. Kultūros — švietimo komisijos priė mokslių vykdomyjų komitetu privalo rodyti kuo daugiau veiklumo numatant viską, kas privalu visiškam pasiruošimui naujam mokyklų darbo se-

zonui. Kaime mokykloms tuo išskirti geriausias patalpas, praversių jų remonta pritaikant mokykliniam darbui. Ir kaimo mokyklose būtina suorganizuoti įrengimą polisio — sporto atkeltelių, pagaminti ar įsigyt reikalingus įrengimus. Darbą vesti taip, kad mokykloje vaikas rasyt antruoju savo namus. Vai kai mokykloje turi supoti jauki ir sveika darbo aplinka.

Neabejotinai, kad mylimus mūsų priaugančia karta norime, kad mūsų vaikai pasiekt kuo aukštesnio išsilavinimo lygi, kad nelikyt mūsų tautoje neraštignumo — mažaraštignumo dėmės. Juo geriau pasiruošime privalomojo mokymo įstatymo vykdymui, tio ryškiai irodysime, kad mes siekiame to tikslą.

J. Girinis
(Pabaiga)

Išeina antrodieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais.

Spaude „Tarybinio Rokiškio“ spaustuvė, Rokiškis, Vytauto Didž. g. v. Nr. 39. Tir. 6,000. Užs. Nr. 285.